הלכות טריפות

ילקוט יוסף

מתוך ילקוט יוסף, מאת הרב יצחק יוסף.
הטקסט נלקח מאתר «ילקוט יוסף חינם – האתר להפצת יהדות» (yalkut.info).
זכויות היוצרים על הטקסט שמורות לבעליהן. הקובץ נועד ללימוד בלבד ואינו למכירה.
geulaquiz.com

סימן כט, לא – הלכות טריפות

א בהמה שיש לה חלב שנטרפה בטרפות הניכרת לעין, אין לו למכרה לגוי, שיש לחוש שימכור מהחלב לישראל. ולכן אם רוצה למוכרה לגוי יש לו לשוחטה ואחר כך למכרה לעכו״ם. [ילקו״י איסור והיתר כרך א׳ עמוד קי. יביע אומר חלק ב׳ חיו״ד סימן ג׳].

ב פרה חולבת שיצא ממנה דם עם החלב, יש מי שאומר שהדבר מוכיח על חולי של הפרה, ובהמות רבים מתות מחולי זה, ואפשר שהוא דם הנפש וחייבים עליו כרת, ואוסר תערובתו וצריך ששים כנגדו. [נחלת שבעה]. אולם לדינא נראה שאין הוא חולי שיש בו טרפות, ואין דין הפרה כטריפה. [ערוה״ש. הנצי״ב] אלא שאם נראה הדם מיד לאחר החליבה, קודם הרתיחה, יש להעמיד את החלב בצנצנת זכוכית כיום תמים מעת לעת עד שיצלול הדם למטה ויושקע בתחתית הצנצנת, ואז יערו את החלב לתוך כלי אחר, ויפרישוהו מן הדם. ואפילו לא יהיה ששים בחלב כנגד הדם, מותר. [הליכות עולם חלק ו׳ עמוד רטו. יביע אומר חלק י׳ בהערות לרב פעלים, חלק יורה דעה, דף שנג טור א׳].

ג צאן או בקר שנחלבו, ואחר שהרתיחו את החלב, ראו בו כמה טיפות דם, אם יש ששים בחלב נגד הדם, בטל בששים, והחלב מותר. ואם אין ששים בחלב כנגד הדם, מותר להוסיף חלב טהור ולבטל את הדם בששים. שמכיון שדם שבישלו אינו אסור אלא מדרבנן, מותר להוסיף עליו היתר ולבטלו. כדין כל איסורים דרבנן. כמבואר בש״ע (יו״ד סי׳ צט ס״ו). [הליכות עולם חלק ו׳ עמוד רטו. יביע אומר חלק י׳ בהערות לרב פעלים, דף שנג טור א׳].

ד תרנגולת שנטרפה בטרפות הניכרת לעין, כל שיש חשש שתעלה לה ארוכה ומרפא, באופן שלא יהיה ניכר בה דבר, ואז ימכרנה לישראל, אסור למכרה לעכו״ם. ואם היא מטלת ביצים אסור למכרה לעכו״ם אף אם אין חשש לזה, משום דחיישינן שמא ימכור הביצים לישראל. אבל אם אין התרנגולת מטלת מותר למכרה לעכו״ם, כל שהטרפות ניכרת לעולם. [ילקו״י איסור והיתר כרך א׳ עמוד קי. יביע אומר ח״ב חיו״ד סי׳ ג׳. ועיין בשו״ת יביע אומר ח״י בהערות לרב פעלים חיו״ד סימן ג, דף שיב טור א׳, בדין ספק דרוסה שאינה ניכרת, שאין לעוזבה לנפשה בשדה, שמא יצודנה ישראל ויכשל בה. היאך הדין אם המכה ניכרת בצואר, באופן שיש לחוש לנקיבת הושט, אם יש לחוש שמא תתרפא המכה, ויצודנה בר ישראל].

ה תרנגולת שנמצא בה חיפושית על יד הושט, בין שהחיפושית בין הושט לעור הצוואר בלי הפסק, ובין שנמצאת בתוך העור עצמו וקרום העור נקי לגמרי, ורק על ידי שפתחוהו בסכין נמצאת שם החפושית, אם אחר בדיקה יפה בושט נמצא הושט טוב ויפה, בלי נקב כלל, יש להקל ולהתיר תרנגולת זו. [איסור והיתר א׳ עמוד קיא. יביע אומר ח״א חיו״ד סימן ב׳ אות ג׳]

ו תרנגולים המסורסים על ידי גוים, מותרים באכילה, ואין לחוש שמא פגע המסרס בבני מעיים, כי מן הסתם המתעסק בזה הוא אומן ובקי במלאכה זו, וזהיר על ממונו. וקיימא לן אומן לא מרע אומנותיה, וגם אחזוקי איסורא לא מחזקינן. [הליכות עולם חלק ה׳ עמוד רלט].

ז עופות בני יומן שהחקלאים עושים להם זריקות חיסון נגד מחלות הפוקדות את העופות, והזריקה צריכה להיות באיזור הצואר, והיא נעשית על ידי החקלאים אשר עברו מקודם קורס מזורז מפי מומחים ממשרד הבריאות, למטרה זו, ועושים כן בצו של השלטונות, והרופאים מסבירים לחקלאים להזריק רק בעורף על ידי הגבהת העור, בריחוק מקום מהסימנים של העוף, באופן שאין לחוש כלל לשמא יתהפכו הסימנים לשם, העיקר לדינא שאין שום חשש באכילת העופות הללו, והם מותרים בלי שום פקפוק. [ילקו״י איסור והיתר כרך א׳ עמוד קיב, יביע אומר ח״ז חיו״ד סימן ז׳. הליכות עולם ח״ה עמוד רלט].

ח כבר נהגו להחמיר בעוף שנשברו אגפיו למדוד אם יש שיעור רוחב אגודל במקום השבר עד למקום חיבורו לגוף, שרק אז מכשירים העוף, והוא מנהג של חומרא שנהגו בזה שלא כדעת מרן. [ילקו״י איסור והיתר כרך א׳ עמוד קיב]

ט שוחט עופות שבא אליו יהודי חילוני שאינו שומר תורה ומצוות, ובידו עוף לשחיטה, והשוחט הרגיש שיש שבר בגף העוף, שלפי הדין יש לזה דין טריפה מספק, אפילו הכי רשאי השוחט לשחוט את העוף, באופן שאם יסרב לשחוט ישחטנו בעל העוף בסכין מטבח פגומה, שמאחר וטרפות זו אינה אלא מספק, מותר לשחוט לו להצילו מאיסור נבילה ודאי. ואף אינו חייב להודיעו שהוא ספק טריפה, כל שיודע בבירור שלא ישמע לו שלא לאכול עוף זה. [ילקו״י איסור והיתר כרך א׳ עמוד קיג. יביע אומר חלק ו׳ חיו״ד סי׳ ג׳ אות א]

י בדבר האווזים המפוטמים, ראוי ונכון שלא לאכול מהם, כי המכשלה רבה מאד בשומן הזה. שאפילו אם אין שום ריעותא באווזות עצמם, יש חששות רבות בהם, ואין לאוכלם, שאם מפסיקים להלעיטם, אינם יכולים לאכול עוד מעצמם, ואי אפשר להם לחיות י״ב חודש. והויא טרפה. ולכן יש למנוע המנהג של הלעטת העופות. ובארצנו הקדושה מעולם לא היה מנהג הלעטת האווזות כלל, רק חדשים מקרוב באו והנהיגו מעצמם כן, ואין רוח חכמים נוחה מהם. וגם באשכנז שנהגו להקל בהם, היראים והחרדים לדברי ה׳ היו נזהרים שלא לאכול מהם. ולכן ראוי למנוע את המסעדות הכשרות לקבל מוצרי בשר מן האווזות אשר הלעיטו אותם, ושלא לעודד את אלה המתנהגים באכזריות כלפי בעלי חיים, למען בצוע בצע. וקיימא לן (שבת קכח:) שאיסור צער בעלי חיים מדאורייתא. ואמנם באחרונה נעשה שיפור בהלעטת האווזים, שהתחילו להלעיטם מאכלים רכים, שטוחנים את התירס המבושל עד שנעשה כמו דייסא, ומלעיטים את האווזים על ידי מכונה, ובמקום שהיו נותנים צנור ארוך בתוך הושט, נותנים צנור קטן, ועל ידי לחץ

אויר נכנסת הדייסא לושט. ורבנים מומחים אומרים שעל ידי השינוי שחל בהלעטתם, לא רואים בושט קרעים ונקבים גדולים, כמו שהיה בזמן שהיו מלעיטים אותם בצנור הארוך. ומכל מקום מחמת חולי של פטריות שמצויים בהם יש בהם נקבים בושט. אלא דאכתי לא איפרק מחולשא, שעדיין לא יצאנו ידי כל הספיקות שבדבר. [יביע אומר ח"ז חיו"ד סימן ג].

סימן לה-מח – דין טרפות הריאה

א פרות הרועות בשדה מרעה ואוכלות מן העשבים אכילה גסה, עד שמתנפחות מאד ומסתכנות מרוב האכילה, ונהוג שרופא בהמות דוקר אותם במחט העשוי לכך, בין הצלעות, סמוך לכרס, באופן שמוציא פרש, ואחר כך חוזרות לבריאותן, וממשיכות לחיות שנים רבות, והדבר הוא מעשים בכל יום, העיקר לדינא שאין לחוש משום נקיבת הכרס על ידי דקירת המחט, ויש לסמוך להורות להקל בזה בדיעבד, אחר שהייה של י"ב חודש אחר הדקירה, או אחר שתתעבר ותלד, שאז אין הבהמה נחשבת לטריפה. ולענין החלב של הפרות הללו, יש להקל לשתות את החלב על ידי שיבטל את החלב ברוב חלב אחר, שמכיון שרבים מהפוסקים מכשירים את הבהמה אף בתוך י"ב חודש, אין להחמיר בחלב ע"י תערובת רוב היתר, בהסתמך על דברי תרומת הדשן (סי' קעא) וסיעתו שבספק איסור לא שייך דין מבטל איסור לכתחלה. ובספק כזה, בתערובת מין במינו שמן התורה בטל ברוב, מה שצריך ששים הוא רק מדרבנן, בטל ברוב, דספיקא דרבנן לקולא. [איסור והיתר כרך א' עמוד קטו. יביע אומר חלק ח' חיו"ד סימן ב' עמוד רנ]

ב בועה שנמצאת בריאה של בהמה, ונמצא בה ליחה עכורה שאינה סרוחה, יש להכשיר על פי ספק ספיקא. אולם אם היא סרוחה הרי זו טריפה. ובועה שנמצאת בריאת עוף, ניתן להכשיר על ידי שיאבדו הריאה, ואז לא יוכלו לבדוק אם המים עכורים או לא. [איסור והיתר א' עמ' קטז. יביע אומר חלק ה' חיו"ד סימן ב].

ג תרנגולת שנמצא בכוליא בועה אחת שהיא סתומה וחתומה, ומראה שלה אדומה ושחורה, ומצאו בתוכה מים שחורים, אף על פי כן יש להכשיר את התרנגולת, שאין טרפות בכוליא של עוף. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א' עמוד קיז. יביע אומר ח"ה חיו"ד ס"ס ד]

ד מנהג הספרדים ובני עדות המזרח שלא לאכול בשר מבהמה שיש בה סירכא, ואוכלים רק בחותמת "חלק", וכל החרד לדבר ה', צריך ליזהר מאד בדבר זה, לבל יכשל ח"ו בחשש איסור טריפה, לדעת מרן השלחן ערוך שקיבלנו הוראותיו, ודעת גדולי הפוסקים ראשונים ואחרונים, ואין להקל באכילת בשר שהוכשר על ידי מיעוך וקילוף הסירכות [החתום בחותמת כשר בלבד], כמו שיש נוהגים כעת מחמת חסרון ידיעה. וחובה מוטלת על הרבנים ותלמידי החכמים שבדור לעורר את העם בדרשותיהם ולהזהירם לבל יאכלו בשר שאין עליו חותמת גלאט, או חלק, בפרט לנו הספרדים, וידוע שהרבה מאד גם מאחינו האשכנזים נזהרים בזה מאד. [איסור והיתר א' עמוד קיח. יבי"א ח"ה יו"ד סי' ג'. יחוה דעת ח"ג סי' נו]

ה לדידן שאנו הולכים אחר הוראות מרן הש"ע, אין להתיר סירכא הניטלת בהגבהה, אלא כשאינו מגביה את האבר עמה, אבל בלאו הכי אין להכשיר, שמפני כובד האבר נפסקה. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א' עמוד קיט. ואם אשכנזי יכול להקל בסירכא הנמצאת בדופן צר, ראה ביביע אומר חלק ה' חאו"ח סימן לז אות ד]

ו הבא לאכול בסעודת מצוה שנערכת על ידי אחד מהמשפחה שאינו מדקדק באכילת בשר חלק, אבל מדקדק בכשרות המזון אך אין ידוע אם הזמין בשר חלק או בשר כשר, טוב להחמיר שלא לאכול שם בשר וכל דבר שנתבשל עם הבשר. אך מעיקר הדין מותר לאכול בסעודה זו, כשיש ספק אם הבשר הוא כשר או חלק, ואין צריך לחקור אחר הדבר. ומכל שכן שאין לאסור את הכלים שנתבשל בהם בשר כשר שאינו חלק [גלאט], כיון שיש ספק ספיקא להקל. והמחמיר תבוא עליו ברכה. [שם עמוד קיט. יבי"א ח"ה יו"ד סי' ג' אות ב]

ז וכן מי שמתארח אצל חבירו שאינו מקפיד באכילת חלק דוקא, מותר לו לאכול את התבשילים שנתבשלו בכלים שבישלו בהם בשר כשר. אבל אם בישלו בתוך קדרה אחת בשר כשר עם אורז וכדומה, אין לאכול את האורז שנתבשל עם הבשר הכשר. שטעם כעיקר דאורייתא. [איסור והיתר כרך א' עמוד קכ. יביע אומר חלק ה חיו"ד סי' ג' אות ב'. עמוד קס. ועיין עוד ביביע אומר חלק ה' חאו"ח סימן לז אות ד']

ח אף שהשוחט ובודק חייב לבדוק את הריאה לאחר השחיטה, מכל מקום השוחט עבור קיבוץ חילוני אוכלי טריפות שאף אם יטריף להם יאכלו את הבשר הטרף, מותר לו לשחוט עבורם כדי להצילם לכל הפחות שלא יבואו לאכול איסור נבילה. אך יודיעם בפרהסיא שעל פי ההלכה אין די בשחיטתו, אלא צריך בדיקה. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א' עמוד קכ. שו"ת יביע אומר חלק ו' חיו"ד סימן ג' אות ד. ואף דלעיל סי' כט סעיף ט' כתבנו בכיו"ב שא"צ להודיע, הכא שהוא בקביעות וגם לרבים וגם אינו ספק דאיתרע, צריך שיודיעם]

ט שוחט ששחט עבור קיבוץ חילוני, ובדק הריאה ונמצאת טריפה, יש מי שאומר שאם הוא יודע שלא ישמעו בקולו, אינו חייב להודיעם שהבהמה נמצאת טריפה, שבדבר שאינו מפורש בתורה להדיא אמרינן מוטב שיהיו שוגגין ואל יהיו מזידין. ויש חולקים ואומרים שחייב להודיעם שהבהמה טריפה. וכן עיקר. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א' עמוד קכא. יביע אומר ח"ו חלק יורה דעה סי' ג' אות ד. וראה עוד ביביע אומר חלק א' חאו"ח סימן מ' אות כ', ובמאור ישראל שבת נד:]

י כבר פשט המנהג שאין מברכים על בדיקת הריאה, שאין בדיקה זו אלא להצלה מלאו. ואין בה תקנת בדיקה כמו בבדיקת חמץ. ואין לשנות. [ילקוט יוסף איסור והיתר א׳ עמוד קכא]

יא מותר לשחוט בהמות למכרם לעכו״ם ולהסתחר בהם בלי בדיקת הריאה, ולא החמירו חכמים לבדוק הריאה אלא לאכילה ולא לסחורה. ומכל מקום צריך למכור לעכו״ם באופן שאין כל חשש שמא ימכרנו לישראל. אבל במקום שיש חשש כזה, אפילו איסור דרבנן כגון ביצת נבילה וכיו״ב, אסור למכרה לעכו״ם. ואפילו נזדמנה לו. [ילקוט יוסף איסור והיתר א׳ עמוד קכו. ובדברי מרן האמר״ר בכף החיים יורה דעה כרך ב׳ סימן קיז אות פא. וע״ע ביביע אומר ח״א חיו״ד סי׳ ה׳]

יב מי ששחט בהמה וקרע את בטנה וקודם שהריאה תיבדק בא כלב או עכו״ם ונטל הריאה והלך לו הרי זו מותרת, ואין אומרים שמא נקובה או סרוכה היתה, שאין מחזיקין איסור אלא הרי זו בחזקת מותרת עד שיוודע לך במה נטרפה. אבל אם בא העכו״ם או ישראל ונטל הריאה ואחר כך השליכה והיא קיימת לפנינו, נופחין אותה. [או״ה א׳ עמוד קכז]

יג תרנגולת שנמצא מים רבים בחלל בטנה, ובדקו בבני מעיים ובריאה, ובשאר איברים פנימיים שהנקב מטריף בהם, ולא נמצא שם שום נקב ושום ריעותא, יש להכשיר תרנגולת זו, ובפרט כשיש הפסד מרובה. והמיקל אפילו בהפסד מועט על ידי בדיקה, לא הפסיד, שהרי לדעת מרן השלחן ערוך סמכינן שפיר אבדיקה. [שם עמוד קכח. יביע אומר א׳ יו״ד סי׳ ב׳].

יד תרנגולת שנמצא בחלל גופה חתיכת בשר מיותרת, ולא נמצא בה ריעותא אחרת, יש להכשירה. ואפילו אם נמצאת סמוך לריאה לא חיישינן שמא נתקלקלה הריאה ויש להכשיר. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קכט. יביע אומר חלק ה׳ חיו״ד סימן ד]

טו עוף שלא נמצאה בו מרה, קורעים הכבד שתי וערב וטועמים אותו בלשון, אם נמצא בו טעם מר, כשר. [ואף אם לא קרעו הכבד, אלא טעמו אותו מבחוץ, והרגישו טעם מר, יש להכשיר]. ואם לאו, יצלו את העוף על האש, ויטעום בלשונו את הכבד, ואם ימצא מר אחר צלייה בידוע שהיה בו מרה, ויש להכשיר את העוף. ואם טעמו בו פעם אחת והיה מר, וחזרו וטעמו בו פעם שניה, ולא נמצא טעם מר, יש להכשיר, שיש לתלות שנתקנח בטעימה הראשונה. (מחב״ר סי׳ מב. טו). [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קכט. יביע אומר ח״ח סי׳ א׳ עמ׳ רנ].

טז עוף שלא נמצא בו מרה, ונאבד הכבד קודם שיטעמוהו, יש להכשיר העוף מטעם ספק ספיקא, שמא הלכה כמי שאומר ניטלה מרה כשרה, ושמא אילו היה נמצא הכבד לפנינו היינו טועמים בו טעם מר. [איסור והיתר כרך א׳ עמוד קכט. יביע אומר חלק ח׳ סי׳ א׳ עמ׳ רנ]

יז אם טעמו הכבד ולא היה מר כלל, וטעמו הקורקבן והיה מר, כשר. והוא הדין לבני מעיים שאם טעמו בהם טעם מר, יש להכשיר. ואם לא מצאו בהם טעם מר, יש לחפש אצל הטחול של העוף, או בתוך בני מעיים, ועל הרוב ימצאו שם מרה קטנה מאד, ואז יש להכשיר. והאשה נאמנת לומר שטעמה טעם מר בכבד, להכשיר את העוף. (מחב״ר סי׳ מב. ל-לא). [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קכט. יבי״א ח״ח סי׳ א׳ עמ׳ רמז. הליכות עולם ח״ה עמוד רכח]

יח אם הפרידו את בני המעיים מהכבד והשליכו אותם, ואחר כך בדקו ולא מצאו את המרה, יש לתלות שהמרה היתה עם בני המעיים, ומכשירים את העוף, שרוב העופות אינם טריפות. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קל. יביע אומר חלק ח חיו״ד סימן א׳ אות ה]

יט אם לא נמצא קורקבן בעוף, יש אומרים שהעוף טרף, שאף שמסתמא היה אבר אחר שמילא את תפקיד הקורקבן, מכל מקום העוף טרף. ויש חולקים. ולמעשה, כל שיש לתלות שהחתול אכל את הקורקבן, יש להכשיר את העוף. [יביע אומר חלק י׳ דף שסח טור א].

כ אשה שפתחה את בטן התרנגולת, ולא נמצא לב לתרנגולת, והתרנגולת היתה בחייה בריאה וטובה, יש אומרים שהעוף טרף, ואף על פי שאי אפשר לחיות בלא לב, וכדאיתא בזוהר, מכל מקום אין לתלות בחתול שאכל את הלב, כי י״ל שדלדול של אבר אחר החליף את משמרת הלב, וכן אפשר שתהיה שם חתיכת בשר שתהיה לה סגולת הלב בחללים ועורקים בזרימת הדם, והבעל חי יוכל לחיות את חייו כרגיל. ולכן אין להכשיר את העוף, כי אין לנו להכחיש את עדות האשה שאמרה שלא היה לב לעוף. וכיון שיש כאן שינוי צורת הלב, העוף טרף. [כרתי ופלתי]. ואפילו אם היה לעוף לב, אלא שהיה דבוק בכבד ללא כיס, והיו לו כל חללי הלב כדמותו וצלמו, יש להטריף את העוף. [מהר״ד די בוטון]. ויש חולקים ואומרים שמאחר ומסתמא היה שם אבר אחר שהחליף את תפקיד הלב, שהרי אי אפשר לחיות אפילו רגע אחד בלא לב, לכן אין להטריף משום שינוי צורת הלב. [מהר״ל מפראג, חכם צבי, וחזון איש]. ולמעשה אם בשעת פתיחת התרנגולת היתה עומדת שם חתול, ויש מקום לתלות שהחתול אכלה את הלב, יש לתלות בזה, והתרנגולת כשרה. אך אם אי אפשר לתלות בחתול, כגון שהאשה אומרת ברי לי שלא נמצא לב לתרנגולת, ושיודעת זאת בבירור, טריפה. [הליכות עולם חלק ה׳ עמוד רכו. יביע אומר ח״י חיו״ד דף שסח טור א׳].

כא הצבי יש לו מרה סמוך לזנב, ואם לא נמצאה לו מרה, וטעמו סמוך לזנב במקום המרה, והיה הטעם מר, יש להכשיר. ועופות שאין להם מרה כגון תורים ובני יונה, אין לאוסרם, כיון שכל מינם הוא כך, והיינו רביתייהו. [הליכות עולם חלק ה׳ עמוד רלט]

כב אם נכנסה נמיה לתוך לול של תרנגולים, ובתוך הלול היו שלושים אלף אפרוחים בני יומן, והספיקה להמית למעלה מאלף אפרוחים, על ידי מציצת הדם שלהם, וכשנכנסו האחראים לביקורת הבחינה הנמיה בהם, וברחה דרך פתח הלול שדרכו נכנסה לשם, ויש להסתפק על שאר האפרוחים שהם למעלה מעשרים ושמונה אלף אם פגעה בהם, ולדעת המומחים שהואיל והלול ארוך מאד למעלה מששים אמה, ניתן לראות בבירור שהנמיה לא פגעה אלא באפרוחים הסמוכים לפתח הלול, ויש להניח שלכל האפרוחים הנמצאים בפנים לא היה מגע עם הנמיה, יש להתיר כל שאר האפרוחים שנשארו בחיים, שיש כאן ספק ספיקא להקל, שמא לא דרסה הנמיה מן האפרוחים הקיימים, ואם תמצא לומר שהיא דרסה עוד אפרוחים, שמא לא דרסה כנגד החלל, ובכל אחד מן האפרוחים יש לומר שמא זה לא נדרס. ומכל מקום על הצד היותר טוב, יעשו באופן דנכבשינהו דניידי, דהיינו, לדוחקם לצד אחד כדי שיצאו מהלול ועל ידי זה הוי כל דפריש מרובא פריש, ומותרים. אך יעשו הפרישה על ידי גוי שלא בפני ישראל. [ילקו״י או״ה א׳ עמ׳ קלא. יבי״א ח׳ חיו״ד סי׳ ג׳ עמ׳ רס].

כג אם נכנסה חולדה ללול תרנגולים ומצאנו אחר כך שהרגה אחד מהם, אין חוששין שדרסה אחרים, דמסתמא החולדה הוציאה את כעסה על אותו שהרגה. ואם הרגה כמה מהם, יש אומרים שיש לחוש שדרסה עוד אחרים, שהרי אנו רואים שעדיין לא נחה מכעסה והרגה כמה מהם. ויש חולקים ואומרים שגם אם הרגה כמה מהם, כבר נח רוגזה, ואין חוששין לאחרים. ובמקום הפסד מרובה יש לסמוך על סברא זו להקל. [איסור והיתר כרך א׳ עמוד קלב. יביע אומר חלק ח׳ חיו״ד סימן ג׳ אות ג]

כד אם ערכו ניתוח לבהמה והוציאו את הולד דרך דופן הבהמה, אם השגיחו וראו שהניתוח פגע רק בעור ובאם בלבד, במקום הפסד אין לבהמה דין טריפה, ויש להכשירה. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קלב]

כה כל שלא נודע האיסור של ספק דרוסה עד לאחר שנתערב בבהמות אחרות, עבדינן ספק ספיקא, ומתירים כל הבהמות. [יביע אומר חלק י׳ בהערות לרב פעלים חלק א׳ חיו״ד סימן כב, דף שכ טור ב׳, ושם הביא מ״ש מרן הב״י (בס״ס נז) בשם מצאתי כתוב, ודלא כמו שהחמיר בזה הגרי״ח זיע״א].

סימן סב – דין אבר מן החי

א נאמר בתורה: לא תאכל הנפש עם הבשר, ולמדו חז״ל (חולין קב.) שזה אבר מן החי. וממה שנאמר ובשר בשדה טרפה למדו חכמים לאסור בשר הפורש מן החי שאסור באכילה. ואין האיסור אלא בבהמה חיה ועוף, אבל בדגים וחגבים אין האיסור נוהג. ולכן אם חתכו מהם אבר, מותר לאוכלו ואין צריך להמתין עד שהדג ימות. ומכל מקום אסור לאכול דגים וחגבים חיים משום בל תשקצו. [איסור והיתר א׳ עמו׳ קלג. מאור ישראל ח״א עמוד צ׳ ורלט]

ב איסור אבר מן החי הוא גם לבני נח, ולכן אסור לישראל להושיט אבר מן החי לגוי. ויש אומרים שאיסור הושטה לבני נח אינו אלא מדרבנן, ויש אומרים שהמכשילם עובר בלאו מן התורה של לפני עור לא תתן מכשול. ואם הבשר הוא ספק אם הוא אבר מן החי או לא, יש אומרים שגם בזה אסור להושיט לבני נח, דספק דאורייתא לחומרא מן התורה, ויש חולקים ומתירים, דכל ספק דאורייתא רק מדרבנן לחומרא. [יביע אומר ח״י חיו״ד סי׳ א׳ עמו׳ קצ].

סימן סג – הלכות בשר שנתעלם מן העין

א בשר שנמצא בשוק, במקום שרוב השוחטים והמוכרים הם ישראל [המוכרים בשר היתר], אף על פי שמן התורה הבשר מותר באכילה, דכל דפריש מרובא פריש, מכל מקום חכמים אסרו בשר זה באכילה, מאחר שנתעלם מן העין, וחיישינן שמא עורבים הביאו נבילה ממקום אחר [לא מהרוב] והחליפוהו. ואפי׳ במקום שרוב הקצבים מוכרים כשר. ואפי׳ הלוקח בשר והניחו בביתו ונתעלם מעיניו, אסור. ואפילו אם הוא נכנס ויוצא מידי פעם בביתו, עדיין יש לחוש שבאותו זמן שנעדר מן הבית העופות החליפוהו. אבל אם החלון והדלת סגורים, או שהקדרה היתה מכוסה ומצאה עדיין מכוסה, אין לחוש שהעופות החליפו העוף או הבשר שבקדרה, [ובזה אפילו אם חלון המטבח פתוח הבשר מותר]. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קלד. מאור ישראל חלק ב׳ פסחים ט:]

ב וכל זה שהניח את הבשר במקום שהעופות יכולים להחליפו, אבל אם תלה את הבשר במסמר באופן שאי אפשר לשרץ ליטלו משם, או אם הבעלים מכירים את הבשר, שיש להם בו סימן, או מכירים בו בטביעות עין שזה אותו בשר ולא החליפוהו, הבשר מותר באכילה. וכל אדם נאמן בזה, ואין צריך שיהיה תלמיד חכם, ובלבד שידקדק יפה בדבר, שפעמים שהעין טועה, וסבור שמכיר שזה הוא, ואינו אלא אחר. לפיכך אם ראהו היטב קודם שנתעלם מן העין ודקדק בראייתו, הבשר מותר באכילה. [ילקו״י שם כרך א׳ עמוד קלה]

ג העורכים מסיבה בגנים צבוריים, וצולים בשר על האש, ופעמים שעוזבים את המקום לכמה רגעים ומיד חוזרים, והבשר נשאר בלא כל השגחה, אם הבעלים מכירים בטביעות עין את הבשר, וניכר שהעופות [או גוי] לא החליפו את הבשר, אין בו דין של בשר שנתעלם מן העין. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קלז]

ד המניח נכרי בביתו ויש בבית בשר או עופות, או יין, ושאר דברים שאם יחליפו אותם יש חשש לאיסור תורה, אם הישראל נכנס ויוצא, אין חשש שהגוי יחליף המוצרים, ואפילו אם הבעלים שוהים חוץ לביתם זמן ממושך, ואף יותר משיעור מהלך מיל, אם לא הודיעו לגוי שדעתם לשהות מותר, ולא חיישינן שמא החליף, אפילו הוא נהנה בחליפין. והוא שלא סגרו עליו את הבית, לפי שהוא מתיירא בכל שעה שמא עתה יבואו הבעלים ויראוהו. אבל אם הודיעו לגוי שדעתם לשהות זמן רב חוץ לבית, יש לחוש שהגוי יחליף את המוצרים בדברים שאינם כשרים, ולכן אסור לאכול את המוצרים שנשארו בבית ללא סימן. אולם אם אין הגוי נהנה בחליפין, מותר בכל גוונא, שמאחר ואין לו הנאה בדבר אין אנו חוששין שמא החליף את המוצרים כדי להכשילו. ואין חילוק בזה בין אם היה הגוי בביתו של ישראל דמירתת טפי, לבין אם היה בדרך או בביתו של הגוי, דכל שאין לו הנאה בדבר אין לחוש שמא החליף את הבשר. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קלז]

ה מי שיש לו בביתו מוצרי מזון, והלך לישון ביום בחדרו והשאיר את הגוי משרתו לבדו בדירה, אין לחוש שהגוי יחליף את המוצרים במוצרים שאינם כשרים על מנת להכשילו, שהגוי חושש שמא בעלי הבית יתעוררו ויתפשהו בקלקלתו. אבל בשינת קבע בלילה אין להקל. אלא אם כן אין לגוי הנאה בחליפין. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קלח]

ו מה שנהגו בישיבות הקדושות שיש להם פועל גוי במטבח [לעזור לטבח], ופעמים והגוי נשאר במטבח לבדו עם הבשר וחתיכות העוף, וכן אם הגוי לן בישיבה בשבת ופעמים נמצא לבדו במטבח, אפילו הכי אין לאסור את הבשר והעופות מדין בשר שנתעלם מן העין, בין בשר חי בין בשר מבושל, שמאחר והמקום פתוח חושש להחליף הבשר שמא יראוהו, ויפטרוהו מעבודתו. והיינו באופן שיכולים לראותו. [ילקו״י איסור והיתר א׳ עמוד קלח]

ז בשר שנתעלם מן העין, אין להתירו על ידי טביעות עין של קטן. [ילקו״י דיני חינוך עמ׳ רנח]

סימן סג, וקיח – לשלוח בשר ביד גוי

ח מותר לשלוח ממוסד אחד למוסד אחר קדירה עם בשר מבושל, עבור התלמידים, על ידי שליח חילוני שיש לו רכב, ואין לחוש שמא יחליפו בבשר נבלה, כיון שהנהג חושש שיפטרו אותו מעבודתו אם יתפשוהו מחליף את הבשר. והקונה בשר מחנות, ושולחים לו את הבשר על ידי שליח ערבי, [שאינו עובד שם ואינו חושש שיפטרוהו], צריך ליתן את הבשר החתום בחותמת חלק בתוך שקית ניילון סגורה הרמטית. ואם הבשר חתום בחותמת חלק או גלאט בכמה מקומות בבשר, יש אומרים דאינו אלא כחותם אחד, ולכן לא מועיל לחתום על הבשר ״חלק״, אף כשחותם בכמה מקומות. ויש אומרים דהוי כב׳ חותמות. וכן עיקר. אולם כשיש חשש שהגויים או הרשעים יכולים לזייף את החותמת, יעשו גם פלומבה על הבשר. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קלט, וקעז]

ט ישראל ונכרי ששפתו ב׳ קדירות זו אצל זו, זה בשר שחוטה וזה בשר נבילה, יש להקל בזה, ואין לחוש שמא כשהחזיר הישראל פניו החליף הנכרי שחוטה בנבילה, אפילו אם של ישראל חשובה. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קלט]

י יש אומרים שכל ההיתר הנ״ל, הוא דוקא כשהעכו״ם יודע שהדבר שמחליף הוא אסור לישראל, ומשום כך הוא חושש ואינו מחליף, אבל אם אינו יודע שדבר זה אסור לישראל, אינו חושש להחליף, ואסור. ויש חולקים ואינם מחלקים בזה. [או״ה א׳ עמוד קמ]

יא יש אומרים שכל זה כשקדרת ההיתר מגולה, אבל אם קדרת הנבלה מגולה, חיישינן שמא יתזו ניצוצות ממנה על הכשרה, ומכיון שהקדרה רותחת יש לאסור אפילו היא מכוסה, ולכן צריך לכסות את קדרת הנבלה, שאז אין לחוש לניצוצות. ולדעת מרן (סימן קיח סי״א) אפילו שניהם מגולות מותר. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קמ]

יב יש אומרים שכשם שמותר לתת על האש ב׳ קדרות של ישראל ושל גוי זה אצל זה, כך מותר ליתן קדרת בשר וקדרת חלב זו אצל זו, ואין לחוש לניצוצות שיתזו מקדרה זו לשניה. [ומצד חשש של בליעה מכלי לכלי, הנה ידוע שכלי מכלי אינו בולע אלא באמצעות רוטב]. ויש אומרים דמכל מקום יש להרחיק קצת זו מזו משום ניצוצות, וכן דעת הפרי חדש, שטוב ליזהר לכתחלה שלא ליתן כד של בשר וכד של חלב בתיבה אחת, [ומיהו אם אחד מהם מכוסה שפיר דמי]. וכל שכן שיש ליזהר שלא להניחן אצל האש זו אצל זו. [או״ה א עמ׳ קמ].

יג יש אומרים שמותר להניח בתוך מקרר חשמלי חתיכות בשר סמוך קצת לבשר נבילה וטריפה, ואין לחוש לאחלופי. ויש חולקים. אולם כשיש חותם לכולי עלמא משרא שרי, ובלבד שמקפידים להרחיק קצת זה מזה, או שיש ביניהם מחיצה, ובאופן שהישראל השומר עומד על משמרתו שלא יבואו לידי חשש מכשול ח״ו. [איסור והיתר כרך א׳ עמוד קמא]

יד יש להחמיר שלא להניח הקדרות אצל השפחות הנכריות כשאין ישראל בבית, שיש לחוש שיתנו חלב [בצירי] בקדרה כדי להשביח חלקה. ויש אומרים שאם אינה אוכלת עמהם מהתבשיל אין לחוש בזה, ויש חולקים. והעיקר כסברא ראשונה. [איסור והיתר א׳ עמ׳ קמא]

טו השולח לחבירו בשר או יין ביד שליח נוצרי, צריך שתי חותמות. ובאופן כזה יכול להקל אף לכתחלה לשלוח בשר או יין ביד שליח גוי. אבל אם שולח יין בידי שליח מוסלמי, יש אומרים שדי בחותם אחד. וכן בכל איסורי דרבנן די בחותם אחד. ויש חולקים, ולכן לכתחלה גם בישמעאלי יש להצריך ב׳ חותמות. ונכון הדבר להודיע לחבירו צורת החותם כדי שיחזור אחריו לראות אם זייף או לא. [איסור והיתר כרך א׳ עמוד קמב]

טז יש אומרים דמה שהצריכו חותם בתוך חותם בבשר, הוא גם במקומות שרוב הקצבים הם ישראל המוכרים כשר, שהרי הוא בשר שנתעלם מן העין שאסור. ויש אומרים דמשום חששא דבשר שנתעלם מן העין די בחותם אחד. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קמג]

יז השולח חתיכות דג לחבירו על ידי גוי, צריך שתי חותמות. [חותמת ופלומבה]. אבל אם שולח דג שלם או חציו, באופן שהסימנים ניכרים, אין צריך שום חותם. [שם עמ׳ קמג].

יח השולח לחבירו בשר או יין ביד שליח נכרי, ויש בבשר או ביין חותם אחד, ועתיד אחר כך לראות את החותם ששלח לו, יש אומרים שבאופן כזה די בחותם אחד, שרק אם אינו עתיד אח״כ לראות את החותם צריך ב׳ חותמות. והעיקר לדינא שבבשר צריך ב׳ חותמות. אך במקום הפסד מרובה יש להקל. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קמד]

יט השולח לחבירו בשר או יין ביד שליח נכרי, ויש שם חותם אחד בלבד, אך השולח הודיע לחבירו את צורת החותם, וגם אמר לנכרי שהודיע לחבירו, יש אומרים שדי בחותם אחד, ובמקום הפסד מרובה אף שהאמירה לנכרי מעכבת, אין האמירה לחבירו מעכבת. ויש חולקים ואומרים דגם בזה צריך ב׳ חותמות. וכן עיקר. אך במקום הפסד מרובה אפשר לסמוך על סברת הרוקח להקל ודי בחותם אחד. [ילקוט יוסף איסור והיתר א׳ עמוד קמה]

כ כל מקום שיש לחוש לאחלופי, אין חילוק בזה בין גוי עשיר לגוי עני, שכולם חשודים להחליף כשיש להם הנאה בדבר. ואין חילוק בזה בין יין שהוא חמור כשל תורה, לגבינות דהוו מדרבנן. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קמו]

כא השולח בשר לחבירו על ידי נהג מונית חילוני, החשוד שאוכל מאכלות אסורות, צריך חותם בתוך חותם. ואם שולח יין, אפי׳ אם אינו מבושל, די בחותם אחד. ואם הבשר חתום בחותמת ״חלק״ בכמה מקומות, הוי כב׳ חותמות. וכשיכולים לזייף החותמת, יעשו פלומבה, או שיסגרו השקית באופן הרמטי, שא״א לפותחו מבלי שירגישו. [שם עמוד קמו]

כב יש אומרים דלא בעינן ב׳ חותמות [באופנים הנ״ל] אלא בישראל חשוד, אבל בגוי הכל שרי על ידי חותם אחד. אך לדידן אין לסמוך על זה להקל אף בדיעבד והפסד מרובה. ומכל מקום מצרפים סברא זו לסניף לספק נוסף. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קמו]

כג השולח לחבירו יין מבושל, די בחותם אחד, ויש להקל בזה אף לכתחלה. [שם עמוד קמז]

כד יש אומרים שדין יין מבושל הוא רק כשנתבשל הרבה ונתמעטה מדתו על ידי הבישול. או נשתנה טעמו. ויש אומרים שאם היין הגיע לרתיחה מסתמא נתמעטה מדתו. ולכתחלה טוב לחוש לדעה הראשונה, ויש להצריך חותם בתוך חותם כל זמן שלא הגיע לשיעור שנשתנה טעמו, אך בדיעבד אין להחמיר. ואם היה חותם אחד בלבד, יש להקל. [שם].

כה השולח לחבירו שכר על ידי שליח גוי, אפילו אם הוא נוצרי, די בחותם אחד, [דיש לחוש שיחליפנו בשכר העשוי מיין שרוף, או יערב בו יין לבן]. אבל אם היין שרוף הוא יותר ביוקר, באופן כזה אין חוששין לאחלופי. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קמח]

כו השולח לחבירו יין שעירבו בו דבר אחר, כגון דבש, ונשתנה טעם היין מחמת אותה תערובת, די בחותם אחד, אבל אם לא נשתנה טעם היין מהתערובת צריך ב׳ חותמות. ומכל מקום בדיעבד ובמקום הפסד מרובה אפשר להקל גם כשהיה בחותם אחד, בצירוף סברת האומרים דבזמן הזה אין הגוים עובדי עבודה זרה. [שם עמ׳ קמח].

כז יש אומרים דמה שהתירו לשלוח יין מבושל או יין שיש בו דבש וכדומה, הוא דוקא כשהגוי יודע שהיין מבושל או שעירבו בו דבש. אבל אם אינו יודע מזה, צריך ב׳ חותמות. ויש מקומות שנהגו להקל בחותם אחד גם כשאינו יודע שהיין מבושל או שעירבו בו דבש. ובדיעבד סגי בחותם אחד. [בצירוף דעת האומרים דבזמן הזה אין הגויים נחשבים לעובדי עבודה זרה]. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קמט]

כח השולח לחבירו חומץ של יין על ידי שליח גוי, די בחותם אחד, [שלא יחליפנו בחומץ הנעשה מיין נסך], ויש אומרים שכל זה באופן שמבעבע כששופכים אותו על הארץ, דאז הוי חומץ גמור, ויש חולקים. ובדיעבד יש להקל בחותם אחד גם כשלא הגיע לשיעור מבעבע. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קמט]

כט השולח חלב לחבירו ביד שליח נכרי, צריך לשלוח החלב עם חותם אחד, מאחר שיש לחוש שמא הגוי יערב בו מעט חלב טמא. ומכל מקום אין צריך שיהיו ב׳ חותמות. [שם].

ל השולח לחבירו גבינה ביד שליח נכרי, צריך לשלוח עם חותם אחד, שיש לחוש שמא השליח יחליף את הגבינה בגבינת עכו״ם. ולכן אם שולח לו גבינה הסגורה בנייר מיוחד עם הכשר, אין בזה חשש. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קנב]

לא השולח לחבירו פת ביד שליח נכרי, צריך שישלחנו עם חותם אחד, שמא יחליפנו בפת שלהם. ויש אומרים שבמקומות שאוכלים פת פלטר של עכו״ם, אין צריך שום חותם. ויש אומרים שאף במקומות שאוכלים פת פלטר של גויים צריך לשלוח הפת בחותם אחד, שמא יחליפנו בפת של בעל הבית גוי. ולכתחלה יש לחוש להחמיר לשלוח עם חותם אחד גם במקומות הנ״ל, אך בדיעבד מותר בלא חותם. ואם יש שינוי בפת בעל הבית בין אחד לחבירו זה עצמו חשוב חותם אחד. ובזמן הזה שרוב הפת בעיר הוא של פלטר, יש להתיר אף לכתחלה. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קעג]

לב השולח לחבירו ביד שליח גוי בשר וגבינה בתוך תיבה אחת, וחתומה בחותם אחד, יש אומרים שמאחר ולגבינה די בחותם אחד, גם הבשר ניתר בחותם אחד. ויש חולקים, שהרי הבשר והגבינה גופים מחולקים הם, וגם מחיר הבשר יקר יותר. [או״ה א׳ עמוד קעד]

לג במקום שצריך חותם אחד, והוסיף עליו עוד חותם, ואחר כך נתקלקל חותם אחד, יש להתיר הדבר, כיון שמעיקר הדין היה די לו בחותם אחד. [ילקו״י איסור והיתר א׳ עמוד קעה]

לד במקום שהצריכו חותם אחד בלבד, ונמצא אחר כך החותם מקולקל, אסור. וזה דוקא אם רואים שנסתר ונתקלקל בכוונה בידי אדם, אבל במקום שיכולים לתלות שנסתר ונתקלקל מעצמו, או על ידי בהמה, או על ידי תינוקות שלא בכוונה, מותר בדיעבד. [שם].

לה ומיהו אין מתירים בנתקלקל החותם שלא בידי אדם, אלא אם כן אין אנו יודעים אם הגוי שנמצא ברשותו ידע מזה שהחותם נתקלקל, אבל אם אנו יודעים שהגוי ידע שנתקלקל החותם, הרי נשאר הדבר ברשותו של הגוי לעשות בו כחפצו, ואסור. ודוקא שנודע לנו בבירור שהגוי ידע מזה, הא לאו הכי תלינן לקולא. [איסור והיתר כרך א׳ עמוד קעה]

לו ישראל ששלח לחבירו כמה שקים של גבינות ביד שליח גוי, וכתב מנין ומשקל של כל שק ושק בפרטות, וכתב שהשקים הם לבנים, וכשהגיעו השקים לחבירו נמצאו כל השקים כפי המדה והמשקל שכתב, אך היו שחורים ולא לבנים, אם יש לתלות שהיה כאן טעות סופר, ובמקום לכתוב שחורים כתב לבנים, יש להקל. [ילקוט יוסף איסור והיתר א׳ עמוד קעו]

לז אם כתב אות אחת על המוצר ששולח ביד גוי, חשיב כחותם אחד, ואם כתב שתי אותיות חשיב כשתי חותמות. [ואפילו בדברים שדי להם בחותם אחד, מועיל באות אחת]. [שם קעז]

לח יש אומרים דבמקום שמצויים מומרים וכותים שיודעים לכתוב, אין כתב סימן אלא למי שמכיר בכתב יד השולח. ויש חולקים ואומרים דכתב הוי סימן גם כשמצויים מומרים היודעים לכתוב. והעיקר להחמיר כסברא ראשונה. ומיהו כל שכתוב שם כתב מיופה וישר תו לא חיישינן לזיופא כלל. [ילקוט יוסף איסור והיתר כרך א׳ עמוד קעח. ועיין בכנה״ג ובכה״ח]

לט ישראל שהטמין תבשיל חמין בכירה שבחצר, ונמצא שם עכו״ם, ונכנס הישראל לביתו לישן על מטתו, אם הגוי נהנה בחליפין יש לאסור החמין, דחיישינן שמא יחליף ולא מירתת, כיון שהישראל ישן, ודמי לישראל שהלך לבית הכנסת. וכל זה כשהחמין בחצר והלך לישון על מטתו, אבל אם התבשיל במטבח והישראל ישן בחדר סמוך למטבח, אין להחמיר, שהגוי חושש שבכל רגע עלול הוא להתעורר ומירתת. [יביע אומר חלק י׳ בהערות לרב פעלים ח״ג חיו״ד סימן י׳, דף שנז טור ב׳].

סימן סד – מדיני חֵלֶב

א חֵלֶב של שור כבש ועז אסור. אבל חֵלֶב של שאר מינים של חיות או של בהמות טמאות, אין בהם איסור חֵלֶב, אלא איסור של בהמה טמאה. [ואסור לעשות בהם סחורה]. וחֵלֶב של כוי חלבו אסור. [שלחן ערוך סימן סד ס״א. וראה שם בש״ך ובט״ז].

ב חֵלֶב הדבוק לכרס שתחת הפריסה, אסור. וכן המנהג בכל מקום. ובני ריינוס נהגו להקל בזה, ואין מוחין בידם. אך אם ירצו לבטל מנהגם ולנהוג מכאן ולהבא לחומרא, רשאים לעשות כן, ואין בזה משום לעז וזלזול בראשונים. [כנה״ג. בית לחם יהודה]. ולדברי הכל צריך להסיר הקרום שתחת המכסה, ולא נחלקו אלא בחֵלֶב שתחת אותו קרום. [רמ״א יו״ד סימן סד סעיף ט. יחוה דעת חלק ה׳ סימן לב עמוד קנב].

ג אין מולחין חלבים עם הבשר ולא מדיחין אותם עמו, וכלי שמדיחין בו חלבים אין מדיחין בו בשר, וסכין שחותכים בו חלבים, אין חותכים בו בשר. ונהגו מנקרי הבשר לנקר בסכין אחת, מפני שנותנים בו בגד על ירכים, וכל שעה שהסכין נוגע בחֵלֶב, מקנחו בו. ונכון שאדם ילמד לבני ביתו, שישפשפו הבשר במים. [שלחן ערוך שם סעיף טז-יז].

סימן סה – דין גיד הנשה

א גיד הנשה נוהג בהמה וחיה אפילו אם אין כף שלהם עגול. ונוהג בירך של ימין ובירך של שמאל, ואינו נוהג בעוף, מפני שאין כף שלו עגול. אבל אם נמצא לו כף עגול נוהג בו, ואין צריך לבדוק אחריו אם הוא עגול. [שלחן ערוך סימן סה סעיף ה]. ואיסור גיד הנשה נוהג בכוי, אבל אינו נוהג בשליל כל שאינו טעון שחיטה. ויש אומרים שנוהג בו אם שלמו לו חדשיו ומצאו חי.

ב גיד הנשה אף על פי שאסור באכילה מן התורה, מותר בהנאה, למכור אותו לגוי, או להאכילו לבהמתו. ומותר לישראל לשלוח לגוי ירך שלמה וגיד הנשה בתוכה, ואף על פי שהזוהר אוסר את גיד הנשה אף בהנאה, כיון שהתלמוד שלנו חולק, ומתיר בהנאה, הלכה כהתלמוד שלנו להתיר, שבכל מקום שיש מחלוקת בין התלמוד והזוהר, הלכה כדברי התלמוד. ושומן הגיד שנהגו ישראל קדושים לאוסרו באכילה, לכל הדעות מותר בהנאה. [הליכות עולם חלק ה׳ עמוד רמח].